

Jens Hald, Pilevænget 7, 3500 Værløse - Tlf.: 44440918 - E-mail: jh.hald@gmail.com
Poul Bukbjerg, Lindevej 17, 3500 Værløse - Tlf.: 44443335 - E-mail: poul.bukbjerg@gmail.com
Steen F. Clausen, Ravnehusparken 31, 3500 Værløse - Tlf.: 44443802 - E-mail: steenclausen@hotmail.com
Steen Prytz Jensen, Hejrebakken 75, 3500 Værløse - Tlf.: 44476342 - E-mail: prytz.jensen@mail.tele.dk
Ulrick Moos (red.), Dalsø Park 142, 3500 Værløse - Tlf.: 44482946 - E-mail: u.moos@pc.dk

29. oktober 2009

Løkke skylder Furesø 1,4 mia. kr.!

(Notat vedrørende Furesø Kommunes genforhandling af sammenlægningsaftalen af 20/5/2005)

1. Notatets formål og målgruppe

Dette notat, hvis målgruppe er Furesø Kommunes ledelse samt engagerede borgere, tilsigter at bidrage til strategien for den kommende genforhandling mellem Furesø Kommune og regeringen af sammenlægningsaftalen fra 2005, der bærer statsminister Lars Løkke Rasmussens underskrift.

Med henblik på at friholde Værløses borgere fra at bære konsekvenserne af, hvad der i aftalen benævnes "historisk spektakulære dispositioner i Farum Kommune" indeholder aftalen følgende kompensationsvilkår:

*Furesø Kommune modtager et årligt *særtilskud* på 50 mio. kr. (2007-priser) i perioden 2007-2021.

*Der er *differentieret skattebetaling* i de to gamle kommuner, således at udskrivningsprocenten og grundskyldspromillen i den gamle Farum Kommune er henholdsvis 2,3 procentpoint og 7,0 promillepoint højere end i den tidligere Værløse Kommune til og med 2013.

*Der er indlagt forventning om, at den nye kommune kan realisere besparelser som følge af *låneomlægninger* svarende til ca. 400 mio. kr. i nutidsværdi i 2007-2021.

Værdien af disse elementer blev i 2005 opgjort til 1,9 mia. kr., hvilket er 100 mio. kr. mindre end den dengang beregnede formueforskel mellem de daværende Værløse og Farum kommuner.

Notatet påviser, at en kompensation udelukkende baseret på formueforskellen mellem de to kommuner ikke er dækkende, når Farum Kommune som sket indgår i fusionen med en driftsmæssig underbalance svarende til 3 skatteprocentpoint, bl.a. som følge af overambitiøse og driftsfordyrende sportsanlæg. Underkompensationen i Furesø Kommune andrager 85,9 mio. kr. i årligt gennemsnit i perioden 2007-2030, svarende til ca. 1,4 mia. i nutidskroner!

Bag notatet står en lille tværpolitisk "kaffeklub" (se notatets hoved) med økonomisk, juridisk og teknisk baggrund, der siden de første planer om sammenlægning er mødtes for at drøfte det stedfundne overgreb fra regeringens side, og som regelmæssigt gennem læserbreve og andet har ytret sig udadtil. Kaffeklubben forventes at indgå i en bredere funderet borgergruppe, der vil følge genforhandlingen.

Notatet kan ses som et supplement til advokatfirmaet Plesners oplæg ("*Fakta om Furesøaftalen*") til borgermødet den 22. september 2009. Et supplement i den forstand at yderligere argumenter end de, der bygger på bristede forudsætninger, kan fremføres. Det understreges, at genforhandlingen ikke hører hjemme i regi af "vanskeligt stillede kommuner". Perspektivet er derimod i positivt fald: aftaleoverholdelse og politisk troværdighed, i negativt fald: en retssag mod regeringen for aftalebrud!

Sammenlægningsaftalen og det i notatet benyttede kildemateriale kan findes på nettet, jf. kildehenvisningerne sidst i notatet.

2. Oversigt over kommunens kravgrundlag

Fra kommunens side kan stilles krav ud fra fem logiske platforme:

1. *Bristede forudsætninger inden for den gældende aftale*, fx at vilkårene ikke har haft den forventede økonomiske effekt (svigtende grundsalg, problematisk låneomlægning m.v.), *eller* at senere fremkomne ”nullermænd” viser, at udgangspunktet for kompensationsberegningen i 2005 var ukorrekt, således at forskellene mellem aktiver og passiver i de to kommuner var større end de dengang beregnede 2 mia. kr., *eller* at aftalens forsikringer om fortsat økonomisk bæredygtighed, opretholdelse af hidtidigt serviceniveau m.v., har vist sig urealistiske trods løbende effektivisering i kommunen.
2. *Aftalens mangelfuldhed*, idet Indenrigsministeriet dikterede, at compensationen skulle ske som en udligning af forskellen i de to kommuners aktiver (2 mia. kr.), og at ministeriet således – trods indsigelser fra kommunen - valgte at se bort fra sammenlægningens faktiske belastning af kommunens driftsøkonomi som følge af de finansielle forpligtelser. Underkompensationen som følge heraf andrager 85,9 mio. kr. i årligt gennemsnit i perioden 2007-2030.
3. *Aftalens urimelighed*, specielt pålægget af ekstra skat for Farums borgere, der er blevet ofre for, hvad der i dag ved dom er fastslået som kriminel virksomhed fra farumborgmesterens side. Kriminelle handlinger, som ikke med rimelighed kunne forventes gennemskuet af borgerne eller deres repræsentanter i kommunalbestyrelsen. Det er ikke utænkeligt, at farumkommissionen i sin kommende rapport vil rette kritik mod tilsynsmyndighederne, herunder Indenrigsministeriet, der ikke i tide greb ind og standsede de såkaldt ”historisk spektakulære dispositioner” i Farum, inden økonomien løb helt af sporet.
4. *Den differentierede skat som edder og gift* for fællesskab og harmoni i den tvangssammenlagte kommune.
5. *Regeringsovergreb, derfor manglende opbakning hos borgerne*. Aftalen mødte stor modstand i 2005 og møder stadig meget stor modstand blandt borgerne. Aftalen blev til i 2005, uden at der var lejlighed til at høre borgerne. Den udbredte holdning i de to kommuner var dengang at lade Farum Kommune få en årrække til at stabilisere økonomien - evt. med særligt tilskud - og derefter indlede fusionsforhandlinger mellem to kommuner i øjenhøjde. Men for regeringen, der havde stået forrest blandt Brixtoftes klakører, var Farum Kommune blevet en pinlig plet på landkortet, der hurtigst muligt måtte udraderes. Aftalen opfattes derfor heller ikke i dag som noget, Furesø's borgere har lod og del i.

I det følgende uddybes de fem kravgrundlag.

3. Bristede forudsætninger

Den overordnede forudsætningsrettede formulering er indeholdt i aftalens punkt 3 og lyder:

- ”Der er mulighed for genforhandling af de økonomiske vilkår for sammenlægningen ved indgangen til valgperioden 1. januar 2010 og 1. januar 2014, hvis forudsætningerne for aftalen ændrer sig væsentligt.”

Kommentar: Formuleringen ”ved indgangen til” må sprogligt nærmest forstås som *inden 1. januar*, dvs. så snart der foreligger en nyvalgt kommunalbestyrelse. Aftalen omtaler dog senere ”genforhandlingen pr. 1. januar 2010”. Det må imidlertid være legitimt at optage sonderende kontakt på embedsmandsniveau med ministeriet, så snart den nyvalgte kommunalbestyrelse har konstitueret sig efter valget i november 2009.¹

---

¹ Ballet er allerede åbnet, idet Indenrigs- og Socialministeren er kaldt i samråd om sagen den 4. november 2009.

I direkte fortsættelse af ovennævnte formulering følger:

- *”I en eventuel genforhandling vil endvidere kunne indgå samfundsøkonomiske forudsætninger vedrørende udskrivningsgrundlag, udgiftsstigninger og gevinster ved kommunesammenlægninger samt eventuelle uforudsete forhold vedrørende den nye kommunes økonomi.”*

Kommentar: Aftalen indeholder gentagne gange regeringens meget optimistiske betragtninger vedrørende kommunens (økonomiske) udviklingspotentiale i de kommende år, underforstået at udnyttelsen heraf forventes at blive et væsentligt element i den nye kommunes økonomiske bæredygtighed. Disse betragtninger afspejler tydeligvis den rosenrøde økonomiske virkelighed i 2005, der jo dramatisk, og uden at nogen kunne forudse det, har ændret sig frem til i dag. Det har i kommunen nødvendiggjort en nedjustering af befolkningsprognosen, ligesom forventede indtægter fra grundsalg er udeblevet. Dette bør dokumenteres i kommunens forhandlingsoplæg under henvisning til den her fremhævede aftalepassus. Hvad var forventet i 2005 (”åbningsbalancen”), og hvad er status ultimo 2009?

I det følgende citeres og kommenteres en række mere specifikke forudsætningsrelevante passager i aftalen, bl.a. med dokumentation i form af relevante nøgletal fra kommunens regnskab og budget:

- *”De økonomiske vilkår for en sammenlægning af Værløse og Farum Kommuner er fastsat således, at borgerne i Værløse Kommune ikke belastes af en urimelig forskel i formuestillingen mellem de to kommuner, (...) Herudover skal de økonomiske vilkår fastsættes således, at den sammenlagte Furesø Kommune kan fungere økonomisk i balance i de kommende år.”*

Kommentar: Den nye kommune er født med minimum to ”hvide elefanter”: Farum Park og Farum Arena, hvis størrelse er helt ude af proportion med kommunens udnyttelsesmulighed, og som er en konstant udgiftsbelastning for kommunen. Det er naturligvis lækkert at have disse pragtanlæg, men når man nu ikke har råd til dem...! *Den stedfundne værdiansættelse er derfor problematisk*, og man kan med rette spørge, hvad disse anlæg ville indbringe ved en privatisering. Måske højst en symbolsk betaling, hvis investorerne skal gøre sig håb om blot at skabe balance i driften!²

Her, som andetsteds i aftalen, er der forsikring om at Værløse Kommune ikke skal belastes af sammenlægningen. Som påvist nedenfor er denne forudsætning langt fra opfyldt, specielt ikke fra og med 2014. De ”historisk spektakulære dispositioner” har tvunget kommunen ud i nedlæggelser/indskrænkninger af anlæg, som ellers er helt normale og selvfølgelige for kommuner af Furesøs karakter: svømmehallen i Farum, skolelandbruget, skolen i Jonstrup, biblioteksindskrænkning m.v.

- *”Med de økonomiske vilkår beskrevet ovenfor lægges det til grund, at den nye kommune kan opretholde anlægsaktiviteter samt opbygge en likviditet svarende til kommuner af tilsvarende størrelse i hovedstadsområdet.”*

Kommentar: Der henvises til ”Fakta om Furesøaftalen”, s. 6, hvoraf fremgår, at kommunens økonomi kun levner plads til anlægsaktiviteter langt under gennemsnittet for sammenligningskommunerne.

For så vidt angår ”opbygning” af likviditet, viser budgettet³, at kassebeholdningen - trods massive besparelser samt skatteforhøjelser både i 2008 og nu igen fra 2010 - går mod nul i 2012 og i 2013 i minus.

---

² Danmarks nationalstadion Københavns Idrætspark (stadiondelen ekskl. kontortårne) blev i 1998 handlet for blot 138 mio. kr., jf. http://www.fck.dk/files/grafik/diverse/412200220303_1.pdf. Parken samler som bekendt ofte op mod 40.000 betalende tilskuere til fodbold, koncerter m.v. En værdimæssig nedskalering til en *handelsværdi* for Farum Park måtte derfor i bedste fald være landet på et meget beskedent 2-cifret millionbeløb. Ikke desto mindre var Farum Park i formueopgørelsen værdisat til 385 mio. kr.!

³ jf. ”Faktasider om Budget 2010-2013”, s. 6

Situationen forværres yderligere fra 2014 efter bortfaldet af ekstraskatten i Farum på 100 mio. kr. årligt samtidig med ophøret af de grundsalgsindtægter, der hidtil (af bitter nødvendighed) er medgået til at dække driften. Her er igen tale om et uafviseligt scenario, med mindre der gennemføres en yderligere forringelse af serviceniveauet eller en yderligere forhøjelse af kommuneskatten, der i forvejen er den højeste i hovedstadsområdet. Denne udvikling er i lodret modstrid med den indlagte likviditetsforudsætning, idet en sund likviditet i en kommune af Furesøs størrelse forudsætter en kassebeholdning på ca. 50 mio. kr. Kommunen bliver hermed bombet tilbage til situationen under Brixtoftes seneste år.

- *”Det er i den forbindelse forudsat, at den nye kommune kan indhøste besparelser som følge af låneomlægninger til en nutidsværdi på ca. 400 mio. kr. i en afviklingsperiode svarende til de nuværende leasingkontrakter. Beløbet forudsætter således ikke en forlængelse af løbetiden.”*

Kommentar: Aftalen forudsætter, at Furesø Kommune kan indhøste besparelser på 400 mio. kr. i nutidsværdi som følge af låneomlægninger, svarende til ca. 700 mio. kr. i løbende priser over låneperioden. Denne forudsætning blev skudt ned allerede året efter af en arbejdsgruppe – med deltagelse fra Indenrigsministeriet – der skulle vurdere mulighederne for en givtig omlægning af gælden fra Brixtoftes omfattende sale-and-lease-back arrangementer. Arbejdsgruppen konkluderede i sin rapport: *”Det er arbejdsgruppens vurdering, at der ikke med de nuværende rentestrukturer findes mulighed for at opnå en besparelse på fx 400 mio. kr., som er acceptabel set i et risikomæssigt perspektiv.” (...)* *”Dette udelukker dog ikke, at det kan være hensigtsmæssigt at vurdere låneomlægninger pt. med henblik på at opnå en vis besparelse med en mere begrænset risiko.”*

Herefter blev lånene omlagt til variabelt forrentede lån, hvoraf de fleste er i fremmed valuta, ligesom der er tilknyttet en række swap-kontrakter, der løbende fornys. Kommunen har hermed påtaget sig øgede finansielle risici mod en begrænset besparelse, og det kan samtidig anses for givet, at besparelsen på de 400 mio. kr. ikke realiseres. Igen en bristet forudsætning.

- *”Det er (...) i øvrigt forudsat, at den nye kommune kan opretholde et serviceniveau svarende til det nuværende i de to kommuner. Borgerne i Værløse holdes således skadesløse i forhold til de særlige økonomiske forpligtelser, som belaster Farum kommune. (...) Dette gælder også efter perioden med differentieret skattebetaling og efter den 15-årige periode, hvor det særlige tilskud er fastlagt, (...)”*

Kommentar: Begrebet serviceniveau beskriver, hvordan kommunens faktiske serviceudgifter ligger i forhold til det udgiftsbehov, som kommunen må forventes at have på baggrund af befolkningens sociale og aldersmæssige sammensætning. I Indenrigsministeriets officielle statistik udtrykkes serviceniveauet ved et indekstal, hvor landsgennemsnittet er 100. Gennemsnittet i hovedstadsregionens sammenligningskommuner var 106 (2007) og i Furesø Kommune 111 (2007), dvs. for Furesøs vedkommende over gennemsnittet, dog uden at ligge højst. I Furesø Kommune har det imidlertid været nødvendigt at sænke serviceniveauet fra 111 i 2007 til 107 i 2009. Det har således langt fra været muligt at *”opretholde et serviceniveau svarende til det nuværende”* som fastlagt i aftalen. Igen en dokumenterbar bristet forudsætning.

Den smule serviceniveauet i dag stadig ligger over gennemsnittet i sammenligningskommunerne (indeks 107 imod 105) kan i øvrigt henføres til en række af de særlige udgiftsdrivende dispositioner til ca. 20 mio. kr. årligt, som Brixtofte har påført kommunen, uden at det reelt kommer borgerne til gode, og som kommunen i kraft af uopsigelige langtidskontrakter fortsat hænger på.⁴

Forsikringen om skadesløsholdelse af borgerne i Værløse, der jo ret beset var formålet med overhovedet at fastlægge økonomiske vilkår for sammenlægningen, opfyldes således ikke. Heller ikke på længere sigt, som ellers særligt lovet i aftaleteksten ovenfor. Hullet efter ophøret af den differentierede skat – 100 mio. kr. årligt - kan jo kun dækkes ved en skatteforhøjelse fra 2014 i Værløse. Det samme er tilfældet, og nu

---

⁴ Se specifikationen heraf i *”Fakta om sammenlægningsaftalen”*, s. 6.

yderligere forstærket, efter bortfaldet af det årlige statstilskud på 50 mio. kr. Modstriden mellem denne fremtid og aftalens løfte om skadesløsholdelse af borgerne i Værløse råber til himlen!

- *”Hvis salgsindtægterne vedr. Farum Nordby viser sig væsentligt større end forudsat i åbningsbalancen (målt i faste priser), vil der ved genforhandlingen pr. 1. januar 2010 kunne ske en tilpasning af forskellen mellem beskatningsniveauerne i overensstemmelse hermed.”*

Kommentar: Det ville have været ønskeligt, om denne forudsætning havde været opfyldt, så man på den baggrund kunne være sluppet tidligere af med den differentierede skat. Desværre er dette næppe tilfældet – tværtimod. Tallene må lægges frem i kommunens oplæg og kan i givet fald i stedet benyttes som støtteargument under henvisning til de svigtende *”samfundsøkonomiske forudsætninger”*, jf. tidligere.

- *”Indenrigs- og Sundhedsministeriet har en forventning om, at den nye kommune under de angivne forudsætninger kan fungere på et højt fagligt og økonomisk grundlag, ligesom der er infrastruktur og et godt udviklingspotentiale i forhold til såvel de klassiske kommunale opgaver som de nye opgaver, der følger med kommunalreformen. Det er bl.a. lagt til grund for dannelsen af den nye kommune, at geografi og infrastruktur åbner mulighed for et væsentligt potentiale i relation til udvikling af bolig- og erhvervsområder.”*

Kommentar: Formuleringerne er vanskeligt målbare og derfor nærmest ”varm luft”. De afspejler dog igen regeringens optimisme på kommunens vegne, afledt af de gode tider, der jo som bekendt fik en brat ende. Regeringen så vel i 2005 frem til en overkommelig genforhandling i 2010 i forventning om, at betydelige grundsalgsindtægter, skatteindtægter fra de forventeligt mange højtlønnede tilflyttere, øgede grundskyldsindtægter, m.m. ville lægge en mildnende glasur over aftalens eventuelle urimeligheder. Så langt fra!

- *”Indenrigs- og Sundhedsministeriet skal pege på anvendelsesmulighederne vedrørende Flyvestation Værløses arealer.”*

Kommentar: Flyvestationen, der blev tilbudt ”oven i hatten”, dog med en tilladt maksimumgevinst på 100 mio. kr., vil være et yderst tvivlsomt aktiv for kommunen, selv med boligudbygning. Der er desuden mange i og udenfor kommunen, som ud fra naturhensyn ønsker at friholde flyvestationen for boligbyggeri.

Det er pt. tvivlsomt, om kommunen overhovedet vil modtage tilbudet om at overtage flyvestationen. De begrænsede muligheder for udbygning har medført, at kommunens budgetter for Flyvestationen udviser underskud, også selv om staten måtte påtage sig sin forpligtigelse til at rydde op i forureningerne.

Sagen lever sit eget liv og forekommer ikke velegnet til inddragelse i genforhandlingen under ”bristede forudsætninger”. Regeringen skal dog ikke under genforhandlingerne have lov at profilere sin generøsitet ved henvisning til ”morgengaven”.

4. Aftalen var fejlbehæftet – der mangler 1,4 milliard kroner!

Allerede under dialogen med ministeriet i 2005 blev det fra kommunal side påpeget, at en kompensation udelukkende baseret på den formuemæssige forskel mellem de to kommuner ikke kunne danne grundlag for en ny kommune i økonomisk balance. Dette blev totalt overhørt af ministeriet, der dikterede den gældende tekniske løsning i form af en udligning af forskellene mellem aktiver og passiver i de to kommuner.

Sammenlægningsaftalen led således fra starten af asymmetri i forhold til det problem, den skulle løse: Aftalen ignorerede totalt, at Farum – når bortses fra kortvarige grundsalgsindtægter – var underfinansieret i

den årlige drift med 75 mio. kr., svarende til tre skatteprocentpoint.⁵ Denne driftsmæssige underfinansiering i Farum var en direkte følge af kommunens ekstreme gældsforpligtelser.

Det grundlæggende problem i Furesø Kommune er således, at de ekstraordinære indtægter, som Furesø Kommune i kraft af de dikterede vilkår har til rådighed til finansiering af de meget høje rente- og afdragsudgifter⁶, ikke dækker de årlige ydelser. Dette er klart dokumenteret og specificeret i ”Fakta om Furesøaftalen”, jf. s. 7. Konklusionen er her, at underkompensationen i Furesø Kommune andrager 85,9 mio. kr. i årligt gennemsnit i perioden 2007-2030, der, *tilbagediskonteret med 3 pct. p.a., giver en nutidsværdi på ca. 1,4 mia. kr.!*

Man skal hæfte sig ved, at opgørelsen i ”Fakta om Furesøaftalen” ikke involverer kommunens samlede virksomhed og økonomi, og dermed ikke giver rum til regeringen for at rejse tvivl om kommunens generelle effektivitet og ledelse siden sammenlægningen. Nej, opgørelsen omfatter udelukkende:

- på den ene side de gennem vilkårene fremkomne ekstraordinære indtægter,
- på den anden side de finansudgifter, som skulle dækkes herigennem - men ikke bliver det!

Alt andet er holdt udenfor. Denne fremhævelse er helt central, idet regeringen under genforhandlingen forventeligt vil forsøge at indlægge vidtgående krav til opnåelse af stordriftsfordele gennem sammenlægningen; krav som kommunen ganske vist i vid udstrækning opfylder, men hvor opfyldelsen altid kan anfægtes og give anledning til uigennemskuelige diskussioner. Den hidtidige nationale resultatopfølgning på kommunalreformen giver i øvrigt ikke regeringen grundlag for at postulere væsentlige rationaliseringsgevinster.⁷

Denne gældsafledte økonomiske belastning blev fra starten ført med ind i Furesø Kommune uden nogen form for økonomisk kompensation. Her er ikke tale om ”ændrede forudsætninger”, men om en strukturel skavank - en asymmetri - ved selve aftalen. Asymmetri i den forstand at man ifølge sagens natur ikke i aftalen kan tilsikre et uændret serviceniveau og samtidig se bort fra en eklatant driftsmæssig underfinansiering. Man kan tvivle på, at regeringens aftaleparter er blevet gjort opmærksomme på dette forhold.

Aftalefejlen er i dag både dokumenterbar og kommunikerbar og bør kræves inddraget i genforhandlingen.

5. Aftalens urimelighed

Det er nu ved dom er endeligt fastslået, at de i aftalen diplomatisk benævnte ”historisk spektakulære dispositioner” var forbundet med kriminelle handlinger fra borgmesterens side, handlinger som ikke kunne forventes gennemskuet af Farum Kommunes borgere eller deres repræsentanter i kommunalbestyrelsen – derimod snarere af tilsynsmyndighederne, der ikke i tide greb ind. Når hertil lægges, at de store anlægsinvesteringer langt oversteg farumborgernes behov og udnyttelsesmuligheder, forekommer det ikke længere rimeligt at straffe farumborgerne som sket gennem en forhøjet skat i en længere årrække. Risikoen

⁵ Oplyst ved starten af fusionsovervejelserne af Farums daværende borgmester Lars Carpens.

⁶ En gennemsnitskommune af tilsvarende størrelse som Furesø Kommune har årlige rente- og afdragsudgifter 52 mio. kr., imod Furesø Kommunes 224 mio. kr.

⁷ Konsulentfirmaet Niras, der betjente Strukturkommissionen, har i august 2009 publiceret en opfølgingsrapport, baseret på kommunernes regnskaber for 2008. Projektchef Kurt Houlberg, Niras, udtaler til Berlingske Tidende 20. oktober i år: ”Alle kommuner forsøger at rationalisere. Men den ekstragevinst, som kommunalreformen skulle give, har endnu ikke vist sig. Jeg tror, at der vil komme noget drypvist i de kommende år, når en række tidligere chefer er aftrådt og råduse lagt sammen. Men jeg har ingen som helst tro på en gevinst på ti pct., som Strukturkommissionen signalerede. (...) De administrative besparelser, som de 65 sammenlagte kommuner trods alt har opnået, er ikke meget større end dem, som de 33 fortsættende kommuner har realiseret.” Se i øvrigt Niras’ rapport på http://www.niras.dk/upload/kommunernes_administrative_udgifter_2008.pdf

for Brixtoftes økonomiske cirkus burde snarere bæres af de alt for passive tilsynsmyndigheder, i den sidste ende af staten, hvilket øger kommunens krav udover de 1,4 mia. kr. Det er ikke utænkeligt, at farumkommissionens længe ventede rapport vil pege i den retning.⁸

Dette synspunkt bør inddrages i genforhandlingen og som minimum give anledning til en fornyet forhandling, så snart kommissionsrapporten foreligger, forhåbentlig en gang i 2010, selv om kommissionen på sin hjemmeside først har annonceret rapporten i 2011.

6. Aftalen som gift for samarbejdet

At lægge en differentieret skat ind i en kommune, der tilmed er blevet tvangssammenlagt, har vist sig som edder og gift for samarbejdet internt i kommunen. Der blev advaret herimod allerede i 2005, men advarslerne blev ignoreret. I dag er miseren synlig for enhver; størstedelen af den politiske energi i kommunen, både i kommunalbestyrelsen og blandt aktive borgergrupper, medgår til kiv omkring baggrunden for og betimeligheden af ekstraskatten i Farum og til gensidig mobning mellem grupperinger i henholdsvis Farum og Værløse.

Den kollektive hukommelse er kort, og det er ifølge sagens natur svært for farumborgerne at forlige sig med, at familierne i deres halvdel af kommunen årligt skal betale i gennemsnit 25.000 kr. mere i skat end familierne i Værløsedelen for den samme service.

Den tvangssammenlagte Furesø Kommune er således født ikke blot med en økonomisk underkompensation, men også med en giftpille, der er dræbende for samarbejde og tillid. Giftpillen må tages af bordet!

7. Regeringsovergreb, derfor manglende folkelig opbakning

Det er vel næppe realistisk at skrue udviklingen tilbage og gendanne de to tidligere kommuner, men det notoriske overgreb fra regeringens side og den for regeringen pinlige baggrund for hastværket må i det mindste give krav på *fair sammenlægningsvilkår* - og derfor på en økonomisk genopretning under genforhandlingen, herunder en hurtig afvikling af den samarbejdsdræbende differentierede skat.

At vilkårene ikke var fair, er i dag dokumenterbart og tydeligt, men var måske ikke så gennemskueligt for forligspartierne tilbage i 2005. Havde de dengang kunnet se, hvad der i dag er åbenbart, ville de nok også have valgt at klappe hesten.

8. Sammenfatning – aftaleoverholdelse eller retssag

At sammenlægningsaftalen overhovedet indeholder de anførte økonomiske vilkår er en følge af de såkaldt "historisk spektakulære dispositioner" i Farum. Et gentaget hovedpunkt i aftalen er, at Værløses borgere ikke skal lide herunder, men holdes skadesløse uden tab af serviceniveau. Det fremgår imidlertid af det foregående,

at Værløse, bl.a. på grund af en asymmetrisk kompensationsmodel, allerede fra 2007 har været tvunget ud i en forringelse af serviceniveauet og institutionsnedlæggelse, dokumenteret gennem Indenrigsministeriets egne statistikker for serviceniveau,

at skatten, også i Værløse, måtte forhøjes både i 2008 og nu igen fra 2010, samt

---

⁸ Fhv. stiftamtmand Henning Strøm, der forestod den første kommunalreform og vel var landets førende praktiker på det kommunale område, udtalte til Information (15.2.2002) følgende: "Hvis Indenrigsministeriet havde lukket for hanen langt tidligere, så ville Brixtofte ikke have fået adgang til alle de penge, han har fået ved at sælge sine aktiver i form af kommunens kloakker, skolebygninger osv..."

at situationen fra og med 2014 forværres kraftigt med ophøret af ekstraskatten i Farum på 100 mio. kr. årligt, og senere yderligere forværres med ophøret af det årlige statstilskud på 50 mio. kr.

Afsluttende: Genforhandlingen er ikke et spørgsmål om Furesø Kommunes placering blandt mere eller mindre vanskeligt stillede kommuner, derimod et spørgsmål om regeringens og forligspartiernes troværdighed og vilje til at leve op til en indgået aftale og løfterne til Værløses borgere. Sagen står øverst på dagsordenen til kommunalvalget, og det er en den almindelige holdning i kommunen, at et eventuelt løftebrud fra regeringen må føre til en retssag.

Kilder:

Se de genforhandlingsrelevante filer, herunder sammenlægningsaftalen og den økonomiske dokumentation på kommunens hjemmesider:

<http://www.furesoe.dk/topmenu/oekonomi/sammenlaegningenaftokommuner.aspx>

og

<http://www.furesoe.dk/topmenu/Oekonomi/SammenlaegningenAfToKommuner/Borgermoede22,-d-.september2009.aspx>

samt

<http://www.furesoe.dk/topmenu/oekonomi/budgetter/budget2010/forligstekstbudget2010.aspx>